

Academicianul Diomid GHERMAN la 80 de ani

Medic, domeniul științific: neurologie. Doctor habilitat în medicină (1972), profesor universitar (1973). Membru titular al A.Ș.M. (1993)

A lăsa o amprentă în știință sunt capabile numai personalitățile care îi depășesc pe mentorii lor prin munca de fiecare zi și care sunt înzestrate cu capacități neordinare. Printre aceștia se află academicianul Diomid Gherman, care slujește cu abnegație neurologia 56 de ani, fiind fondatorul unei direcții noi – patologia vasculomedulară și unul din ctitorii școlii neurologilor din Moldova.

Și-a început destinul la 10 aprilie 1928 trecând prin grele încercări, prin muncă asiduă de căutare a adevărului științific, devenind Magistru al sutelor de dascăli-neurologi, cercetători științifici, academician, profesor universitar și om de omenie.

Figură proeminentă a științei noastre autohtone, patriarhul neurologiei cu o deosebită autoritate științifică atât în țară, cât și peste hotare se naște nu departe de Prut, în familia diaconului Grigore Gherman din comuna Bocșa, raionul Fălești.

Își începe studiile în școala primară din satul Rîsipeni, continuându-le în orașul Bălți la Liceul Comercial și la școala moldovenească N.1, considerată de elită pe acele vremuri. Această școală a fost prima treaptă în ascensiune și pentru așa personalități marcante ca profesorul universitar Nicolae Testemițanu, martir al neamului; academicianul Nicolae Gărbălău; profesorul universitar, academician de onoare al A.Ș.M. Alexandru Nacu; membru corespondent al A.Ș.M. Valentin Ungureanu; profesorul universitar, membru de onoare al AȘM Constantin Tăbîrnă; profesorul universitar Adrian Tănase și alții.

Însă vocația s-a dovedit a fi nu din domeniul zeului Mercuriu, ci a zeului Esculap, hotărând să facă

studii la Institutul de Stat de Medicină din Chișinău.

După absolvirea institutului D. Gherman lucrează în calitate de medic-șef al spitalului de circumscripție din s. Chirileni, raionul Ungheni și al spitalului raional Cangaz (1954-1956), inspector al Ministerului Sănătății, președinte al Comitetului Central al Crucii Roșii din Moldova, unde se confruntă nemijlocit cu insuficiența cunoștințelor medicilor în diagnosticarea și tratamentul multor maladii neurologice, ceea ce i-a determinat viitorul destin. Dumnealui hotărăște să-și consacre activitatea neurologiei.

Evaluând activitatea academicianului Diomid Gherman, trebuie să menționăm că Domnia sa reprezintă un vizionar, ctitor al noilor direcții în neurologie, medic practician, medic savant și medic pedagog. Este imposibil a face o distincție între activitatea profesională, didactică și științifică a acestuia, fiecare dintre domenii având aceeași pondere în volumul preocupărilor Domniei sale, propunându-și, de fiecare dată, realizarea celor mai bune performanțe în fiecare din cele trei activități.

Un prim moment de referință îl constituie începutul secundariatului de neurologie, în februarie 1952, sub conducerea renumitului savant, profesor și fondator al Clinicii de neurologie din Chișinău, Boris Șarapov. Fiind inclus din primele zile ale secundariatului în lucrul curativ de către conducătorul clinicii, Diomid Gherman a dinamizat procesul didactic, făcându-i pe tinerii învățăcei în ale neurologiei să intre în contact cu patologia neurologică, să se documenteze în privința afecțiunilor pacienților pe care-i aveau în îngrijire, să stabilească legătura efectivă cu aceștia, să nu dea greș în diagnostic și tratament, severitatea și ținuta științifică a profesorului fiind de-a dreptul proverbiale. Profesorul universitar Boris Șarapov, savantul cu renume european, a fost cel care i-a insuflat tânărului D. Gherman dragostea față de știință, el însuși manifestând un adevărat cult față de rigoarea cercetărilor în neurologia de vârf care se formase în prima jumătate a secolului XX sub îndrumarea monștrilor sacri ai neurologiei ruse I.P Pavlov și S.N. Davidencov. El a intuit în discipolul său capacități pe care acesta nici nu le bănuia, căci aprofundarea și dezvoltarea unei idei noi necesită nu numai o muncă asiduă și cunoștințe profunde, dar și realizarea investigațiilor de valoare.

Fiind dotat cu o capacitate fenomenală de pătrundere în zonele de avangardă ale cunoaș-

terii, simțind în ea răsplata muncii și bucuria investigațiilor, adept înflăcărat al adevărului științific, D. Gherman a obținut realizări performante în domeniul neurologiei, care l-au plasat printre cei mai renumiți savanți neurologi. Cercetările din cele două teze, pe care le-a susținut în 1962 și, respectiv, în 1971, aveau să profileze direcțiile prioritare ale școlii neurologice din Chișinău sub conducerea Domniei sale. Una dintre acestea a fost vertebroneurologia, direcție nouă în medicină, care studiază schimbările patologice din coloana vertebrală, conținutul canalului rahidian, aparatul radicular și locomotor. Rezultatele științifice obținute în acest domeniu au constituit subiectul câtorva din multiplele monografii în care s-a produs ca autor și coautor cu o gândire largă și profundă. Trei dintre acestea au fost remarcate ca valoare deosebită de mari savanți ai lumii cum ar fi academicianul rus E.I. Gusev: “Monografiile academicianului D.G. Gherman au contribuit la formarea unei direcții, a unui capitol nou în neurologie – patologia vasculomedulară. Aceste lucrări sunt bine cunoscute în țară și peste hotare, dezvoltând în continuare problema dată”.

Academicianul român I.C. Stamatoiu (Universitatea de Medicină și Farmacie “Carol Davila” din București) scrie: “Cercetările Domnului acad. Prof. Dr. D. Gherman au contribuit în mod pregnant la dezvoltarea cunoștințelor contemporane privind patologia vasculară medulară, ele fiind incluse în patrimoniul științelor neurologice, ca opere de bază ce aduc contribuții originale în diagnosticul ischemiei medulare”.

Îngrijindu-se de cultivarea și instruirea selectă a specialiștilor în neurologie, distinsul pedagog Diomid Gherman a elaborat trei manuale pentru uzul studenților și cursanților (“Curs de neurologie”, împreună cu colectivul catedrei, “Genetică medicală”, “Dicționar de neurologie”, împreună cu Cezar Ionel), a publicat peste trei sute de articole în literatura de specialitate din țară și de peste hotare, inclusiv 9 monografii, este autor a 3 invenții și 25 brevete de implementare în neurologie.

Încununarea acestei gigantice și prestigioase activități nu a întârziat să se arate, gradele și titlurile științifice fiind numai o parte din ea: doctor în medicină (1962), doctor habilitat în medicină (1971), profesor în neurologie (1973), Om Emerit al Republicii Moldova (1984), membru titular al Academiei de Științe a Moldovei (1993), membru al Academiei de Științe Euro-Asiatice, membru de onoare al

Academiei Medicale Române (1994). La acestea se poate adăuga, rezumând la maximum activitatea Domniei sale: șef al catedrei de Neurologie, Neurochirurgie cu curs de Genetică Medicală (1970), președintele comisiei de Atestare a Neurologilor și Neurochirurgilor a MS din Moldova (1970), președintele Societății Neurologilor și Psihiatrilor din Moldova (1981), președintele Comisiei de Probleme de Neurologie și Neurochirurgie de pe lângă Comisia de experți a MS din Moldova (1970), membru de onoare al societății Române de Neurologie (1991), membrul Federației Europene a Societăților de Neurologie (1992), membrul Federației Mondiale a Societăților de Neurologie (1993); președinte de onoare al Asociației Neurologilor și Psihiatrilor din Ucraina (1996).

Academicianul D. Gherman este membrul colectivului de redacție a revistelor: *Jurnal Neurologie și Psihiatrie Corsacov* (Moskova, Rusia); *Acta Neurologica Moldoveneasca* (Iași, România); *Jurnal Vertebroneurologia* (Cazani, Rusia); *Jurnal neurologic internațional* (Donețk, Ucraina).

Distincțiile de care s-a învrednicit sunt pe potrivă izbânzilor sale deosebite: “Savant Emerit din RSSM” (1984), “Meritul Civic” (1995), ordinul “Gloria Muncii” (1998), “Pentru vitejie în muncă”, medaliile “Dimitrie Cantemir”, “Nicolae Testemițanu”, Laureat al Premiului de Stat al Republicii Moldova (1998) etc.

Academicianul D. Gherman este nominalizat ca savant notoriu în enciclopediile internaționale: New-York Academy of Sciences (New-York, 1996, vol. 1, p. 150); Dicționarul specialiștilor “Who is who” (București, 1996, p. 151); Enciclopedia Mariilor Personalități (Ediția Genere, 2003, p. 457).

Harnic și hotărât, modest și prietenos, incitant pentru cei din preajmă, dar și tenace cu aceștia, măsurat în atitudini și stabil în principii, academicianul Diomid Gherman s-a făcut iubit și mai ales respectat de toți cei care îl cunosc.

Să trăiți cu bucuriile zilelor ce le V-a dăruit soarta, să aveți multă sănătate și să Vă mândriți în continuare de rezultatele științifice proprii și ale discipolilor.

Acad. T. Furdui, prim-vicepreședinte al Academiei de Științe a Moldovei; acad. V. Lacusta, director al Institutului Neurologie și Neurochirurgie O. Rusu; doctor habilitat în medicină, profesor universitar M. Gavriluic

Membru corespondent al A.Ș.M. Sergiu DIMITRACHI la 75 de ani

Inginer, domeniul științific: radioelectronică și telecomunicații. Doctor habilitat în științe tehnice (1988), profesor universitar (1991). Membru corespondent al A.Ș.M. (1993).

Născut la 7 martie 1933 în s. Unțești, azi r-nul Ungheni. A făcut studii la facultatea de radiotehnică a Universității de Telecomunicații și Informatică din or. Novosibirsk, Rusia (1953–1958). A activat la o instituție de proiectări cu destinație specială din or. Omsk, Rusia (1958–1961), apoi la Institutul de Cercetări Științifice în domeniul Construcției și Proiectării Aparatelor de Măsură din Chișinău (1961–1968). Din 1968 activează la Universitatea Tehnică a Moldovei în calitate de conferențiar, iar din 1989 - profesor universitar și șef al catedrei de telecomunicații a acestei instituții.

A inițiat cercetări într-o direcție nouă privind măsurările mărimilor electrice și fizice, a elaborat un șir de metode noi de măsură, inclusiv măsurarea fără contact a parametrilor electrici, fizici și biologici ai obiectelor ce nu acceptă legătură galvanică cu măsurătorul. A elaborat bazele teoretice ale acestor metode, numite metode de măsură fără contact cu obiectul măsurat. A publicat în calitate de autor și coautor peste 120 de lucrări științifico-didactice, inclusiv 1 monografie și 4 lucrări metodice, între care: *К принципу построения генераторов импульсов на мостовых элементах // Вопросы радиоэлектроники. Серия общетехническая* (1972, nr. 6, în colab.); *Методы неконтактного измерения изолированного сопротивления* (1978); *Бесконтактный контроль погонного сопротивления изолированного провода при литье // Известия вузов. Приборостроение*, 1979, t. XX11, nr.10; *Метод измерения сопротивления резистивных изделий при изготовлении // Техническая электродинамика*, 1985, nr. 3; *Measurement of the structures with distributed constants. International conference on optimization of electrical and electronic equipments* (Brașov, 2002,

în colab.); *Microtehnologii de fabricare a microconductorului cu ambalaj de sticlă // Conferința internațională „Mecatronica, microtehnologii și materiale noi”, Târgoviște, 2004.*

Autor a 35 de brevete de invenție și a 14 certificate de inovație internaționale (SUA, Japonia, Germania, Franța etc.). A pregătit 6 doctori în științe tehnice. Rezultatele științifice obținute au fost expuse la 26 de conferințe și simpozioane internaționale și republicane (Chișinău, Nijni Novgorod, Sankt-Petersburg, Samara, Brașov, București ș.a.) și au fost implementate la 7 uzine din Rusia și la o uzină din Belarus.

Este laureat al Premiului de Stat, inventator emerit al Republicii Moldova, eminent al construcției aparatelor de măsură din U.R.S.S.

Dr. hab. Gheorghe ILIADI la 70 de ani

Economist. Domeniul științific: management, finanțe și bănci. Doctor habilitat în științe economice (1991). Membru al Asambleei A.Ș.M.; membru al comisiei de acreditare a Consiliului Național pentru Acreditare și Atestare al RM.

Născut la 14 martie 1938 la Chișinău. A absolvit Institutul Agricol din Chișinău în 1962, la specialitatea *zootehnie*; Institutul Industriei Alimentare din Moscova în 1965, la specialitatea *economie*. În cadrul ultimului institut a susținut teza de doctor în științe economice. În 1984-1986 a activat în cadrul Institutului de Cercetări Economice al Academiei de Științe a URSS, unde a pregătit și a susținut teza de doctor habilitat în științe economice. A făcut cursuri de reciclare în domeniul politicilor financiar-bancare ale țărilor în tranziție (Rusia, România).

Activitatea profesională: 1962-1964 - specialist în gospodăria agricole din RM.; 1964-1974 - șef-adjunct al Departamentului principal al Ministerului Agriculturii, apoi al Ministerului de Achiziție al RM; 1974-1977 - șef de secție la Institutul de Cercetări Științifice în domeniul Economiei și Organizării Producției Agricole; 1977-1992 - șef de secție, Institutul de Cercetări Economice al Academiei de Științe a Moldovei; 1992-2000 - colaborator științific principal al Centrului de Studiere

a Problemelor Pieței, A.Ș.M.; 2001-2005 - profesor la Catedra Bănci și Burse de valori, Academia de Studii Economice din Moldova; 2005-2006 - colaborator științific principal al Institutului Național de Economie și Informație; 2006 - prezent - consultant științific al Institutului de Economie, Finanțe și Statistică al A.Ș.M. și al Ministerului Economiei și Comerțului.

Este autor a 137 de lucrări științifice, inclusiv 4 monografii și manuale, peste 30 de teme de cercetare la comanda de stat, granturi, studii și implementări.

Activitatea didactică se desfășoară la Universitatea Agrară de Stat din Moldova, Universitatea Comercial-Cooperatistă din Moldova (1970-1986), Academia de Studii Economice (2002-2005), Universitatea Liberă Internațională a Moldovei (2005-2008).

Prof. Gheorghe Iliadi este președinte al Consiliului pentru conferirea gradelor științifice la specialitatea "Economie și management" în cadrul Institutului de Economie, Finanțe și Statistică (IEFS) al A.Ș.M.; membru al seminarelor de profil ale IEFS, ULIM și ASEM.

Membru corespondent al A.Ș.M.

Valentin MUSTEAȚĂ

la 70 de ani

Inginer, domeniul științific: tehnologie și procese termoelectrice. Doctor habilitat în științe tehnice (1988), profesor universitar (1990), membru corespondent al Academiei de Științe a Moldovei (2000).

Născut la 23 aprilie 1938 în satul Nezavertailovca, r-nul Slobozia. A absolvit Facultatea de Termotehnică a Institutului Politehnic din Odesa (1960) și doctorantura la Institutul de Termofizică Tehnică al Academiei de Științe din Ucraina (1966). Activează la Universitatea Tehnică a Moldovei în calitate de lector superior (1968-1970), conferențiar (1970-1990), prodecan al facultății de mecanică (1971-1973), decan al facultății de energetică (1973-1984), șef al catedrei de termotehnică (1975-1980, 1989-2004), profesor universitar (din 1990).

Este fondator al școlii științifice de termoelectrice industrială. Cercetările de bază se referă la termoelectrica industrială și procesele termice ale instalațiilor și mașinilor în industria alimentară. A obținut soluții analitice valoroase în procesul convectiv de uscare a materialelor umede cu acțiunea suplimentară a câmpului electric de frecvență înaltă. A argumentat prin metode analitice și experimentale fenomenul de intensificare a transferului de masă la introducerea în volum a energiei prin impuls. A publicat circa 130 de lucrări științifice și științifico-didactice, între care 3 monografii: *Тепловыделение табака при ферментации* (1973, în colab.); *Тепло- и массообмен во влажных материалах в электрических полях высокой частоты* (1985); *Термодинамика техникă și procese tehnologice* și 10 lucrări metodice. Deține 11 brevete de invenție. A pregătit 8 doctori și 1 doctor habilitat în științe tehnice. A participat la circa 25 de conferințe și simpozioane republicane și internaționale (Rusia, Cehia, România, Ucraina, Italia ș.a.).

Este deținător al Premiului special pentru contribuția la dezvoltarea termotehnicii românești, decernat de Societatea Română a Termotehnicienilor (1997). A fost decorat cu Medalia „Meritul civic”.

Dr.hab. Mihail POPA

la 60 de ani

Matematician, domeniul științific: ecuații diferențiale. Doctor habilitat în științe fizico-matematice (Institutul de Matematică, AN Ucraina, Kiev, 1992), profesor universitar (Chișinău, RM, 2003).

Născut la 15 mai 1948, în satul Vălcineț, raionul Călăraș. A absolvit Universitatea de Stat din Moldova în 1971, și doctorantura la Institutul de Matematică și Informatică al A.Ș.M. în 1978.

Activitatea în cadrul Institutului de Matematică și Informatică al A.Ș.M. a început-o la 7 ianuarie 1975 în calitate de laborant superior (1975-1977), în continuare: colaborator științific inferior (1977-1980), secretar științific al I.M.I. (1980-1999), director-ad-

junct al I.M.I. (1999-2006), director al I.M.I. (2006 - prezent).

A dezvoltat metoda invariantilor algebrici în teoria calitativă a ecuațiilor diferențiale, fondată în Moldova de acad. C. Sibirschi. În acest sens a propus un nou punct de vedere asupra acestei metode, ce constă în studiul algebrilor Lie a operatorilor privind reprezentările lineare ale grupurilor clasice în spațiul coeficienților sistemelor de ecuații diferențiale polinomiale, precum și al algebrilor graduate ale invariantilor și comitanților în cercetarea geometriei soluțiilor acestor sisteme. Aceste cercetări au contribuit la extinderea în ultimii ani a metodei sus-numite și la includerea în ea a metodelor analizei grupurilor pentru ecuații diferențiale, precum și la studierea algebrilor graduate ale invariantilor ecuațiilor diferențiale cu ajutorul funcțiilor generatoare și seriilor Hilbert, ceea ce constituie o metodă optimă în probleme infinite-dimensionale.

Dintre rezultatele cele mai importante pot fi menționate clasificarea dimensiunii $GL(2, \mathbb{R})$ – orbitelor pentru sistemele diferențiale și studiul integralelor invariante pe orbitele de aceeași dimensiune. Au fost construite seriile Hilbert și funcțiile generatoare pentru algebrele graduate ale $SL(2, \mathbb{R})$ – comitanților diferitelor sisteme de ecuații diferențiale. Au fost studiate algebrele Lie, corespunzătoare grupurilor lineare, admisibile de sisteme polinomiale de ecuații diferențiale.

Este președinte al Consiliului Științific al I.M.I. și membru al Comisiei de experți din cadrul Consiliului Național pentru Acreditare și Atestare în domeniul matematicii. Este membru al colegiului de redacție al revistei „Buletinul A.Ș.M. Matematica” și ROMAI Journal (România). A publicat peste 80 de lucrări științifice, inclusiv 2 monografii privind aplicațiile algebrilor la sisteme diferențiale, precum și un manual pentru masteranzi *Algebre Lie și sistemele diferențiale*, ce a văzut recent lumina tiparului.

A fost conducătorul proiectelor ce țin de organizarea Workshop-ului „Cercetarea calitativă a ecuațiilor diferențiale” (Chișinău, 14-15 februarie 2003), Conferinței a doua a Societății Matematice din Moldova (Chișinău, 17-19 August, 2004) și a Conferinței Internaționale “Sisteme algebrice și aplicațiile lor în ecuații diferențiale și în alte domenii ale matematicii” (Chișinău, 21-23 August, 2007). În ultimii ani este membru al Comitetului de organizare a conferințelor anuale din România CAIM (Conference on Applied and Industrial Mathematics).

Sub conducerea sa au susținut 6 tineri tezele de doctor în științe, alte două se află în faza de finisare.

Începând cu anul 1996 Mihail Popa ține cursuri opționale pentru studenții anilor 4-5 la Universitatea de Stat din Tiraspol cu sediul la Chișinău. În această perioadă sub conducerea sa au fost susținute circa 20 de teze de licență și de masterat. În anul 1999 a fost ales prin concurs în aceasta instituție de învățământ în calitate de profesor universitar. În 2002 a organizat aici *Seminarul științific „Ecuații diferențiale și algebre”* pentru profesori, doctoranzi și masteranzi, care funcționează până în prezent.

Colaborează fructuos cu valoroși savanți de la Universitatea din Limoges (Franța), Universitatea din Minsk (Belarus), Universitatea din Pitești (România), Centrul de cercetări în matematică din Montreal (Canada), Universitatea din Lund (Suedia), Institutul de Matematică al Academiei Române (București), Universitatea de Stat „M.V. Lomonosov” din Moscova. În anul 2001 a fost profesor invitat pe un semestru la Universitatea din Limoges (Franța).

Este laureat al Premiului Prezidiului Academiei de Științe a Moldovei și al Premiului “Acad. Constantin Sibirschi”, al cărui discipol este.

Dr. hab. Victor SAVA la 70 de ani

Botanist. Domeniul științific: floricultura. Doctor habilitat în biologie (1991), profesor universitar interimar (1998).

Nascut la 15 mai 1938, s. Cojușna, Strășeni. În 1957 absolvește școala medie din satul natal Cojușna, 1957-1959 - Colegiul de Cultură și iluminare din or. Soroca, 1959-1964 - student la Institutul Pedagogic de Stat din Tiraspol, Facultatea de biologie și geografie, 1963 - învățător de biologie și geografie la școala de 8 ani din s. Mihălășeni, r-nul Edineț, 1964-1967 învățător de geografie și biologie la școala medie din s. Recea, r-nul Strășeni, 1967-1970 - doctorand la Grădina Botanică (Institut) a A.Ș.M., 1970-cercetător științific al Grădinii Botanice (Institut) a A.Ș.M., 1972 - doctor în științe biologice, 1975-cercetător științific superior al

Grădini Botanică (Institut) a A.Ș.M, 1976-2006 - șef laborator Floricultură, Grădina Botanică (Institut) a A.Ș.M, 1985 - titlul științific „Colaborator științific superior la specialitatea 03-00-05-„botanica», 1987-medalia „Inventator al URSS», 1988-stagiarea la Grădina Botanică Principală a URSS -Moscova, 1991-doctor habilitat în științe biologice, 1996-laureat al Premiului Prezidiului A.Ș.M, 1998-diploma de onoare a Prezidiului A.Ș.M, 1998-2005 - profesor universitar (prin cumul) la Institutul de Științe Reale, 2001-titlul onorific „Om Emerit», 2005-profesor universitar (prin cumul) la Universitatea Liberă Internațională din Moldova, 2006-cercetător științific principal al Grădini Botanică (Institut) a A.Ș.M

2006-conferențiar universitar la UASM, 2007-profesor universitar interimar al UASM, 2007-diploma de onoare - învingătorul concursului „Cel mai bun conferențiar universitar al anului-2007», Om Emerit al Republicii Moldova. Autor și coautor a peste 340 lucrări științifice inclusiv 7 monografii, 2 cărți de popularizare, un manual, 10 broșuri. Autor a 87 brevete și adevărinițe pentru obținerea noilor soiuri de plante decorative (crizanteme, ruji de toamnă, gherghine, stânjenei, bujori).

Membru corespondent al A.Ș.M.

Ion CORCIMARU

la 70 de ani

Medic, domeniul științific: hematologie. Doctor habilitat în medicină (1989), profesor universitar (1993). Membru corespondent al Academiei de Științe a Moldovei (1995).

Născut la 22 mai 1938 în satul Baraboi, azi r-nul Dondușeni. A făcut studiile la Institutul de Stat de Medicină din Chișinău (1955–1961) și doctorantura la Institutul Central de Hematologie și Transfuzie a Sângelui din Moscova (1963–1966). Activează în calitate de cercetător științific superior (1966–1967), șef al secției hematologie (1968–1969; 1974–1991), secretar științific al Institutului de Oncologie din Moldova (1969–1974). Între 1991 și 1995 a fost șef al Catedrei hematologie și terapie de campanie, iar din 1995 este șef al Catedrei hematologie, oncolo-

gie și terapie de campanie a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „N. Testemițanu”.

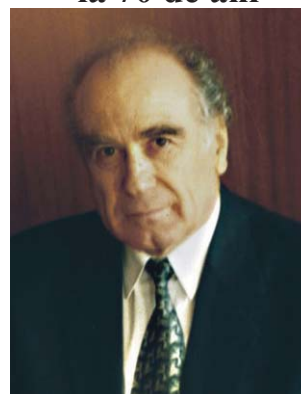
Este fondator al școlii științifice în domeniul hematologiei din Republica Moldova. Efectuează cercetări științifice privind elaborarea și perfecționarea metodelor de diagnostic și tratament al limfoamelor maligne. A elaborat criteriile de diagnostic și diagnostic diferențial al limfoamelor non-Hodgkin de alte limfadenopatii, a studiat particularitățile clinice și morfologice ale variantelor limfoamelor non-Hodgkin, particularitățile de vârstă și localizare primară ale acestor procese patologice. A elaborat și implementat în practică tratamentul de reinducere în perioada de remisiune completă a limfoamelor non-Hodgkin în stadiile generalizate cu majorarea considerabilă a duratei de viață a pacienților. În stadiile locale ale acestor limfoame a fost implementată metoda de tratament combinat chimioradioterapeutic, care asigură vindecarea a 80–85% de pacienți. Rezultatele cercetărilor științifice se regăsesc în cele peste 360 de lucrări, inclusiv 5 monografii, între care: *Цитологическая диагностика предопухолевых процессов и злокачественных новообразований (1976, în colab.); Диагностика лимфаденопатий (1984, în colab.)* ș.a., manualele *Hematologie clinică (2001)* și *Anemiile (2002)*. Este autorul unui brevet de invenție și a 38 de inovații. Materialele investigațiilor științifice au fost prezentate la 27 de congrese și conferințe internaționale. Este specialist principal în hematologie și transfuziologie al Ministerului Sănătății din Republica Moldova, președinte al Societății Hematologilor și Transfuziologilor din Moldova.

Distincții: ordinele „Drapelul Roșu de Muncă” și „Gloria Muncii”.

Membru corespondent al A.Ș.M.

Ion HĂBĂȘESCU

la 70 de ani

Inginer, domeniul științific: tehnologii și mijloace tehnice pentru sectorul agroalimentar. Doctor habilitat în științe tehnice (1987), membru corespondent al Academiei de Științe a Moldovei (1995).

Născut la 1 iunie 1938 în satul Sofia, raionul Drochia. A absolvit Facultatea de Mecanizare a Institutului Agricol din Chișinău (1961) și doctorantura la Institutul de Cercetări Științifice pentru Pomicultură, Viticultură și Vinificație (1970-1973). Activitatea profesională o consacră procesului didactico-științific. Activează ca profesor, șef secție mecanizarea agriculturii la Tehnicumul din or. Hânțești (1962-1965), director adjunct pe lucrul didactic la Tehnicumul de Mecanizare a Agriculturii din or. Svetlii, raionul Ceadâr-Lunga (1965-1970), șef al Direcției Instituțiilor de învățământ, șef al Direcției Generale Pregătirea Cadrelor a Ministerului Agriculturii (1973-1975), șef laborator la Stația de Stat pentru Încercarea Mașinilor și Institutul Moldovenesc de Cercetări Științifice în Viticultură și Vinificație al AȘP „Vierul” (1975-1987), Director al Institutului de Tehnică Agricolă „Mecagro” (1987-prezent).

Membriu corespondent AȘM Ion Hăbășescu a reorientat activitatea Institutului „Mecagro” de la proiectare tehnologică la efectuarea lucrărilor complexe de cercetare – inovare – transfer tehnologic.

Cercetările de bază se referă la elaborarea mașinilor și utilajelor pentru sectorul agroalimentar care s-au soldat cu realizări științifice valoroase pentru economia națională. Au fost elaborate și implementate peste 50 denumiri de mijloace tehnice, inclusiv: complexul de mașini pentru cultivarea butașilor de viță de vie, complexul de utilaje pentru prelucrarea producției agricole, gama de mașini pentru protecția plantelor, utilaje pentru sectorul zootehnic etc. Elaborările științifice sunt implementate cu succes în Rusia, Ucraina, Belarus, Georgia, Azerbaidjan, Iran.

Este conducător al Programului de Stat „Elaborarea tehnologiei de producere și utilizare a surselor energetice regenerabile în baza materiei prime și a deșeurilor agricole”.

Autor a 140 de lucrări științifice, deținător a 40 de brevete de invenție.

Reușit îmbină procesul de cercetare cu cel didactic, ținând cursuri speciale la Universitatea Agrară de Stat și Universitatea Tehnică a Moldovei.

Pentru aportul la dezvoltarea științei agrare, în anul 1994 a fost decorat cu medalia „Meritul Civic”, iar în anul 2001 i s-a conferit titlul onorific „Om Emerit”.

În anul 2004, ciclul de lucrări sub conducerea dlui Ion Hăbășescu „Elaborarea și implementarea complexului de mașini pentru protecția plantelor” a fost distins cu Premiul Național în domeniul Științei și Tehnicii.

Membriu corespondent al A.Ș.M. Teodor ȘIȘIANU la 75 de ani

Fizician, domeniul științific: fizica dispozitivelor semiconductoare și microelectronica. Doctor habilitat în științe fizico-matematice (1978), profesor universitar (1980). Membriu corespondent al Academiei de Științe a Moldovei (1995).

Născut la 11 iunie 1933 în s. Țiganca, azi r-nul Cantemir. Studii: facultatea de fizică și matematică a Institutului Pedagogic de Stat din Tiraspol (1953–1958), doctorantura la Institutul de Semiconductori al A.Ș. a U.R.S.S. (Leningrad, 1961–1964). După absolvire, a lucrat ca asistent și lector la Institutul Pedagogic de Stat din Tiraspol (1958–1961), inginer în cadrul laboratorului procese de difuzie în semiconductori al Institutului de Semiconductori al A.Ș. a U.R.S.S. (Leningrad, 1964–1965). În 1965 a fost invitat ca specialist în fizica și tehnica semiconductoarelor la Institutul Politehnic (azi Universitatea Tehnică a Moldovei), lector superior (1965–1967), conferențiar (1968–1978), profesor universitar (1978–1980), șef al catedrei de microelectronică și dispozitive cu semiconductori (1980–2004), profesor universitar și director științific al Centrului internațional tehnologiei moderne pentru studii și cercetări al Universității Tehnice a Moldovei (din 2001), unde predă cursurile: Fizica dispozitivelor semiconductoare și microelectronice, Traductoare și senzori inteligenți, Electronica actuală, dispozitive micro-opto-electronice pentru comunicații prin fibre optice.

Efectuează cercetări științifice privind bazele fizice ale fiabilității materialelor și dispozitivelor semiconductoare, procesele de difuzie și degradare în materiale și dispozitive semiconductoare, tehnologii noi la temperaturi joase în microelectronică ș.a. A elaborat, cercetat și recomandat pentru implementare: microtehnologii de depunere chimică și tratament fototermic rapid (TFTR) pentru dispozitive microelectronice, senzori și traductoare, efectele fizice și fiabilitatea lor, tehnologii cu difuzie

stimulată și TFTR pentru celule fotovoltaice, diode luminescente și dispozitive microelectronice cu joncțiuni p-n (Si, GaP, GaAs, InP); tehnologii sol-gel, obținerea și cercetarea celulelor solare cu heterojoncțiune din semiconductori organici-neorganici CuPc/TiO₂, AlClPc/TiO₂; tehnologii cu difuzie, implantare ionică și TFTR, obținerea și cercetarea diodelor Schottky, tranzistoarelor de frecvență înaltă (MESFET – GaAs, InP), circuitelor integrate MOS, CMOS; mecanisme și modele noi ale proceselor de difuzie disociativă cu multe componente, solubilitatea și proprietățile impurităților în semiconductorii A3B5. În cadrul colaborării internaționale, a realizat cercetări științifice la Universitatea Essex, Colchester (Marea Britanie), Universitatea Tehnică din Budapesta (Ungaria), a fost profesor invitat la Universitatea Hallan, Sheffield (Marea Britanie) și coordonator de proiecte internaționale: INTAS, Soros, Copernicus, Tempus (Marea Britanie, Franța, Germania, 1995–2002), CRDF/MRDA (SUA, 2005–2006).

Autor a peste 200 de lucrări științifice în diferite reviste internaționale (Physica Status Solidi; Physics and Technics of Semiconductors; Thin Solid Films; Sensors and Actuators; J. Electronics ș.a.). A publicat 5 monografii și manuale, între care: Диффузия

и явления деградации в полупроводниковых материалах и приборах (1978); Comunicații prin fibre optice (2003, în colab.) ș.a. Deținător a 5 brevete de invenție. Este organizator și coorganizator a 8 conferințe unionale și internaționale (1982–2005). A participat la numeroase conferințe științifice și simpozioane (Franța, Iugoslavia, Marea Britanie, Germania, România, India, Grecia, Italia, Rusia, Ucraina, Georgia, Polonia). A pregătit 14 doctori în științe fizico-matematice și tehnice. Este vicepreședinte al Asociației Inginerilor din Republica Moldova, președinte al Comisiei de experți în științele tehnice a Comisiei Superioare de Atestare din Republica Moldova (1992 – 1995), președinte al consiliului de coordonare în problema „Fiabilitatea și procesele de degradare ale dispozitivelor cu semiconductori” din cadrul U.R.S.S. și CSI (1980–1998), președinte al secției colegiului de redacție „Electronica” al revistei *Meridian Ingineresc* (UTM) și al revistei *Технология и конструкция электронных аппаратов* (Ucraina). Este Inginer de Elită și membru al Institutului Inginerilor Electricieni (Fellow IEE, Marea Britanie (1995)).

Distins cu titlul de laureat al Premiului de Stat, decorat cu Medalia „Meritul Civic” și cu Medalia A.Ș.M. „D. Cantemir”.

Andrei Sârbu. Ușă. U/p, 1996